

הקשר בין מדדי איזון עיסוקי ומדדי השתתפות בילדים דרוזים בגילאים 6-11

יארד דבור¹, סאוסן עבאס¹ (ד"ר לימור רוזנברג)

¹החוג לריפוי בעיסוק, הפקולטה לרפואה, אוניברסיטת תל אביב

תוצאות

מדדי הקשר (ספירמן) בין ההשתתפות לפי דיווח הילד למדדי האיזון העיסוקי: N=30

זמן	סך הכל חייב	סך הכל חשיבות	סך הכל קושי	r
0.032	0.173	0.215	-0.269	מספר הפעילויות שהילד משתתף בהן
0.145	-0.013	0.137	0.336	ממוצע תדירות
0.258	0.073	-0.002	0.032	ממוצע הנאה

לא נמצא קשר מובהק בין מדדי ההשתתפות למדדי האיזון העיסוקי.

מדדי הקשר בין ההשתתפות לפי דיווח ההורה למדדי האיזון העיסוקי לפי דיווח הילד: N=30

זמן	סך הכל חייב	סך הכל חשיבות	סך הכל קושי	r
0.003	-0.095	0.526**	-0.056	מספר הפעילויות שהילד משתתף בהן
0.265	-0.149	-0.062	0.047	ממוצע תדירות
0.098	-0.051	-0.078	-0.355	ממוצע מידת הסיוע
0.031	0.239	0.040	-0.383*	ממוצע הנאה
0.037	-0.116	0.029	-0.0285	ממוצע שביעות רצון

**P≤0.01
*P≤0.05

במחקר נמצא קשר בין מגוון ההשתתפות בדיווח ההורים, לבין תפיסת החשיבות בדיווח הילד.

1. ככל שהילד דיווח על יותר פעילויות כחשובות לו, כך הוריו דיווחו על יותר פעילויות בהן הילד השתתף.
2. נמצא קשר שלילי בין ההנאה מההשתתפות לבין תפיסת הקושי של הילד. ככל שהילד דיווח על יותר פעילויות כקשות כך הוריו דיווחו על ירידה בהנאה.
3. נמצא קשר שלילי בין דיווח הילד על קושי לדיווח ההורה על עצמאות בביצוע הפעילות. ככל שהילד דיווח על יותר פעילויות כקשות כך הוריו דיווחו על ירידה בעצמאות.

דיון

מתוצאות המחקר ניתן ללמוד כי קיים פער בין דיווחי ההורים ודיווחי הילדים, מכאן ניתן ללמוד כי יש חשיבות לאיסוף מידע משתי נקודות המבט של הילדים ושל ההורים.

התוצאות מהוות ראיה מחקרית ותוקף להנחה התיאורטית שהתפיסה הסובייקטיבית של הילד בנוגע לעיסוקי (חשיבות וקושי) משפיע על השתתפותו בפועל.

במחקר לא נמצא קשר מובהק בין מדדי האיזון העיסוקי למדדי ההשתתפות בדיווח הילד דבר שיכול לנבוע מדיווח לא אמין של הילד בשאלונים כתוצאה מ- עייפות, הרצון להיראות מושלם, שאלות לא רלוונטיות, התרגום של השאלונים אשר מותאמים לתרבות אחרת. לעומת זאת נמצא קשר מובהק בין דיווח ההורים לדיווח הילדים בנוגע למספר פעילויות, כנראה הקשר המובהק נבע מתשובות אמנות בסעיפים אשר רלוונטיים לתרבות הדרוזית לעומת הפעילויות הלא רלוונטיות.

מסקנות

תוצאות המחקר מעידות על כך ש שהתפיסה הסובייקטיבית של הילד בנוגע לעיסוקיו (חשיבות וקושי) משפיע על השתתפותו בפועל. והן עשויות לסייע בהבנת המדדים המשפיעים על השתתפותם של ילדים דרוזים בגילאי 6-11, לתרום לשיפור האיזון העיסוקי וההשתתפות ולבדוק את הקשר ביניהם. המחקר תורם להבנה מעמיקה של המושגים איזון עיסוקי והשתתפות. כתוצאה מכך ממציא המחקר עשויים לסייע במחקרי המשך שיתרמו לבחירת מטרות טיפול ובניית תכנית התערבות באוכלוסייה שנחקרה.

מקורות

Bjorklund, A., Hakansson, C., & Wagman, P. (2011). Occupational balance as used in occupational therapy: A concept analysis. *Scandinavian journal of occupational therapy*, 1-6.
Ciucurel, M., Raveica, G., & Raveica, I. C. (2012). Occupational balance in children of 8-10 years and its influence on school performance. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 3752-3756.

Emerson, H. (1998). Flow and occupation: A review of the literature. *Canadian Journal of Occupational Therapy*, 65(1), 37-44.

הקדמה

איזון עיסוקי משמעותו האיזון בין השתתפות בעיסוקים שמוביל לרווחה אישית (Wilcock, 2006). השתתפות, Participation מוגדרת כמעורבות של האדם מארג החיים (WHO, 2001). חוקרים רבים התמקדו בחקר השפעת ההשתתפות על ההתפתחות והמעורבות של הילדים במארג החיים, בפיתוח מדדי ההשתתפות ובזיהוי הגורמים האישיים והסביבתיים המאפשרים או מגבילים השתתפות הילד בחיי היומיום.

חוקרים מצאו כי איזון בין השתתפות בעיסוקים מובילה לרווחה אישית. אולם הקשר בין איזון עיסוקי והשתתפות התמקד באוכלוסייה הבוגרת-מבוגרת וכמעט ולא היו מחקרים ומאמרים אשר התייחסו לאוכלוסיית הילדים ובמיוחד ילדים דרוזים. מכאן עולה השאלה האם קיים קשר בין מדדי האיזון העיסוקי ומדדי ההשתתפות בקרב ילדים דרוזים בגילאים 6-11.

מטרות השערות המחקר

1. לבדוק האם קיים קשר בין מדדי איזון עיסוקי ומדדי השתתפות בילדים דרוזים בגילאים 6-11.
2. להרחיב ידע לגבי המושג איזון עיסוקי והשפעתו על השתתפות בעיסוקים באוכלוסיית הילדים.

השערת המחקר

יימצא קשר בין מדדי איזון עיסוקי ומדדי השתתפות בילדים דרוזים בגילאים 6-11

שיטה

אוכלוסיית המחקר

קבוצת המחקר

30 ילדים דרוזים (10 בנים ו 20 בנות) בגילאי 6-11 שנים, והוריהם. ילדים בעלי התפתחות תקינה, הלומדים במסגרת החינוך הרגיל ללא אבחנה ניורולוגית, ולא קיבלו טיפולים התפתחותיים. ילדים הלומדים במסגרת החינוך המיוחד, עם אבחנות התפתחותיות שונות.

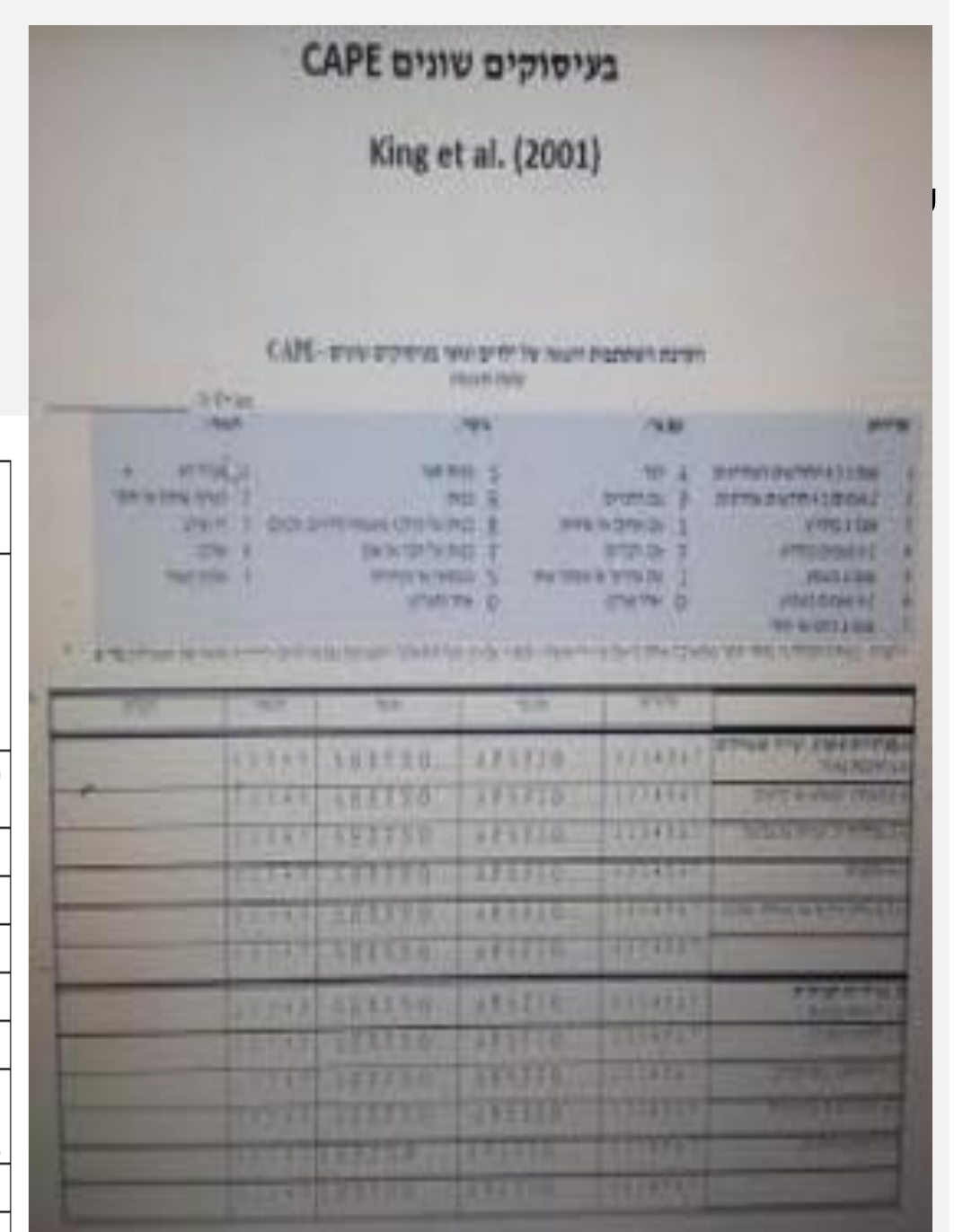
כלי המחקר

שאלון נתונים אישיים

CAPE: הערכת השתתפות והנאה של ילדים ונוער בעיסוקים שונים

CPQ : שאלון השתתפות

שאלון איזון עיסוקי

הפעילות	מספר השאלות	מספר השאלות	מספר השאלות	מספר השאלות	מספר השאלות
1. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
2. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
5. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
6. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
7. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
8. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

שאלון	מספר השאלות	מספר השאלות	מספר השאלות	מספר השאלות	מספר השאלות
1. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
2. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
5. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
6. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
7. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
8. ללבוש	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6	0 1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

הליך המחקר

המחקר בוצע לאחר אישור ועדת הסיניקי באוניברסיטת תל אביב. ההורים מלאו שאלון פרטים, טופס הסכמה מדעת ושאלון ה-CPQ. וקיבלו הסבר מהסטודנטיות אודות המחקר. הילדים מילאו ביחד עם הסטודנטיות שאלון ה-CAPE ושאלון האיזון עיסוקי.